

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredraganden
Annelie Gustafson

DOM
2018-03-16
Meddelad i Falun

Mål nr
634-18

SÖKANDE

Trafiksystem Väst AB, 556887-3904

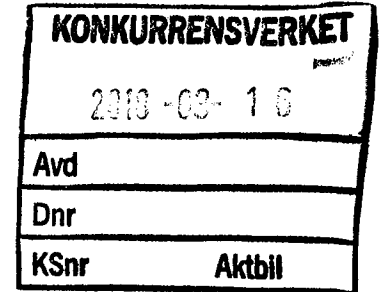
Ombud: Advokat Peter Thors
Advokatbyrå Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Trafikverket
781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 216740

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

Trafikverket genomför upphandlingen ”För utförande av drift och underhåll, ev. nyinstallation och re-investeringar av elkraftsystem avseende öppningsbara broar i Dalsland, Värmland samt Sotenäskanalen” (CTM 164944). Upphandlingen genomförs enligt reglerna för förenklat förfarande i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) enligt de bestämmelser som gäller för upphandlingar under tröskelvärdet. Tilldelningsbeslut meddelades den 5 februari 2018. Trafikverket förkastade anbudet från Trafiksystem Väst AB (Trafiksystem) då kvalificeringskravet avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga inte uppfylldes.

YRKANDE M.M.

Trafiksystem ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Trafiksystems anbud tas upp till prövning. Trafiksystem anför i huvudsak följande. Trafikverket har förkastat Trafiksystems anbud på den felaktiga grunden att kvalificeringskravet avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga inte uppfylldes då inlämnat referensobjekt inte var avslutat. För det fall anbudet upptagit till prövning hade bolaget, som hade lägst anbudssumma, tilldelats kontraktet. Trafiksystem har däri-genom drabbats av skada till följd av att anbudet felaktigt har förkastats. Av kravet i de Administrativa föreskrifterna, punkt AFB.522 framgår inte att referensobjektet måste vara avslutat utan att anbudsgivaren ska ha genomfört minst en entreprenad av liknande svårighetsgrad. Att en entreprenad är genomförd är inte samma sak som att den också är avslutat. Detta gäller särskilt när frågan är om drift- och underhållsentreprenad. En drift- och underhållsentreprenad innebär ofta att det planerade drift- och underhållsarbete utförs i årliga cykler. Trafiksystem påbörjade referensobjektet den 1 september 2015 och hade vid anbudsingivningen genomfört arbetena i referensobjektet under två hela efterföljande 12-månadersperioder. Trafiksystem

har således genomfört två kompletta cykler avseende förebyggande underhåll av de anläggningar som omfattas av uppdraget samt de periodiska översyner som anges i AFB.522. Det faktum att arbetena är genomförda i ett uppdrag vars avtalstid fortfarande löper förändrar inte detta. Krav på referensobjekt är synbarligen utformade i enlighet med bestämmelserna i 15 kap. 11 § 1 p. LOU. Även om den aktuella upphandlingen genomförs enligt reglerna om upphandling under tröskelvärdena kan inte kraven på utredning ges en mer begränsad innebörd än vad som följer av en direktivkonform tolkning av bestämmelsen i fråga. Om AFB.522 ska tolkas som att referensobjektet måste vara avslutat så är kravet oproportionerligt.

Trafikverket anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Trafiksystem har åberopat ett referensobjekt med en kontraktstid som löper till och med den 31 augusti 2018. Det är således ett pågående projekt som ännu inte är genomfört. Av kravet på tekniskt och yrkesmässig kapacitet och förmåga som har ställts i den aktuella upphandlingen framgår att ansvarig kontraktspart ska ha genomfört minst en entreprenad av liknande svårighetsgrad som den upphandlingen avser. Att det betyder att entreprenaden ska vara avslutad är en självklarhet. Trafiksystems anbud förkastades eftersom det referensobjekt som lämnades in inte avsåg en genomförd entreprenad utan en som ännu inte är avslutad. Genom att frångå ordalydelsen hade det inneburit en uppenbar överträdelse av i vart fall principerna om likabehandling och transparens. Det har inte förekommit några brister i upphandlingen som kan ha medfört att Trafiksystem har lidit eller kan komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Trafiksystem anført är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande princi-

perna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Trafiksystem lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Upphandlingsdokumenten

Av Administrativa föreskrifter punkt AFB.522 framgår följande:

AFB.522 Krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga

Anbudsgivare ska ha teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga som är tillräcklig för aktuellt uppdrag.

Anbudsgivare ska därmed:

1. Ha sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard, dvs. som ansvarig kontraktspart ha genomfört, minst en (1) st entreprenad av liknande svårighetsgrad som den upphandlingen avser under högst de fem (5) senaste åren. Med liknande svårighetsgrad avses uppdrag innehållande förebyggande underhåll och avhjälpande underhåll under beredskapsverksamhet enligt handling 6.6.1 Teknisk beskrivning i denna upphandling. Detta innebär t.ex. genomförande av periodiska översyner, mottagning av felanmälan, service- och felsökning, återrapportering, arbetsledning, administration, reservdelshållning och mindre ny- och ombyggnadsarbeten.

Anbudsgivare visar att kraven är uppfyllda genom att på beställarens begäran inge bevis i form av:

1. en förteckning över genomförd/a entreprenad/er som uppfyller kraven enligt punkt 1 ovan (referensuppdrag), åtföljd av intyg om att genomförda entreprenader har utförts på ett tillfredsställande sätt. Intyget ska vara undertecknat av referenten (beställaren), ange vem beställaren är samt dennes kontaktperson inklusive kontaktuppgifter (telefon och e-post). Bilaga referensuppdrag bifogas.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer vad den önskar upphandla och vilka krav som ställs utifrån de behov som föremålet för upphandlingen ska tillgodose. Vad för krav som ställs och referensobjekt som accepteras i andra liknande upphandlingar har således ingen betydelse i den nu aktuella upphandlingen. En upphandling under tröskelvärdena ska vidare genomföras med tillämpning av 19 kap. LOU (1 kap. 4 § LOU). Av 19 kap. 2–3 §§ LOU framgår vilka bestämmelser som är tillämpliga vid upphandlingar under tröskelvärdena. 15 kap. LOU tas inte upp i dessa bestämmelser. Inte heller av LOU i övrigt går att utläsa att kraven om egen försäkran och utredning av leverantörer i

15 kap. LOU ska tillämpas på upphandlingar vars värde understiger tröskelvärdena. Förvaltningsrätten gör därför bedömningen att 15 kap. LOU inte är tillämpligt för den i målet aktuella upphandlingen. Vad Trafiksystem anfört i dessa delar medför inte skäl för ingripande enligt LOU.

Trafikverket har uppställt krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga genom att efterfråga ett referensobjekt där ansvarig kontraktspart ska ha genomfört en entreprenad av liknande svårighetsgrad. Enligt förvaltningsrättens mening måste tolkningen av att referensobjektet ska vara genomfört rimligen föranleda att det inte kan vara pågående. Av utredningen i målet framgår att Trafiksystem har lämnat ett referensobjekt vars kontraktstid löper ut den 31 augusti 2018. Trafiksystems referensobjekt är således pågående. Förvaltningsrätten anser att det aktuella obligatoriska kravet var tillräckligt tydligt utformat för att en normalt omsorgsfull anbudsgivare skulle kunna notera och förstå dess innebörd. Då Trafiksystem inte har lämnat ett referensobjekt som är genomfört har Trafikverket således haft fog att förkasta Trafiksystems anbud eftersom referensobjektet inte uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingsdokumenten. Kravet är i sig inte oproportionerligt. Vad Trafiksystem anfört ändrar inte den bedömningen.

Förvaltningsrätten gör sammanfattningsvis bedömningen att Trafiksystem inte har framfört omständigheter som visar att Trafikverket har förfarit i strid med förfrågningsunderlaget, någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU när de har förkastat Trafiksystems anbud. Skäl för ingripande enligt LOU förligger därmed inte. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv3109/1c LOU).

Eva Karlsson Helghe
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövnings-tillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

